

ת"פ 20037/06/14 - מדינת ישראל נגד י. מ. ט (עוצר) - בעצמו

07 יוני 2017

בבית משפט השלום בבאר שבע
ת"פ 20037/06-20037 מדינת ישראל נ' ט (עוצר)

לפני כבוד השופט אמייר דורון

מדינת ישראל
המאשימה
ע"י המתמחה יאיר מלכה

נגד
הנאשם
ע"י ב"כ עוזה"ד רינה יהב

גור דין

רקע

1. הנאשם לאחר הודיעתו בעובדות כתוב האישום המתווך, הורשע ביום 15.12.14 בעבירה של איומים, עבריה על סעיף 192 בחוק העונשין, התשל"ז - 1977.

2. על פי המתווך בכתב האישום, ביום 29.9.13, במרכזה לבריאות הנפש באר-שבע, נתקUSH הנאשם לעזוב את המחלקה על ידי אחת האחיות במקום (**המתלוננת**). בתגובהו, אמר הנאשם על המתלוננת באומרו לה: "אפס מאופס, אני אפגע ברך ואשרור את המחלקה הזאת וכל מי שייעזר עבדי. בכלל בימינו לא עושים כלום רק יושבים ומעשנים סיגריות". בהמשך לכך, צעק הנאשם על המתלוננת תוך שהניף ידיו באוויר.

תמצית תסקירות שירות המבחן

3. בעניינו של הנאשם הוגש שני תסקרים, בתסקירותו מיום 11.4.16, סקר שירות המבחן את אורות ח'י הנאשם, הרקע ההשכלתי, המשפטי והתעסוקתי שלו, לרבות את עברו הפלילי וזאת לאחר שקיבל לידיו מידע אודות הנאשם מהמרכז למניעת אלימות במשפחה, ומידע אודות השתתפות הנאשם בקבוצה טיפולית. על פי שירות המבחן, משפחתו הגרעינית של הנאשם מוגדרת כרב בעיתית וכאותית, בה השתרשה תבנית של אלימות בין כל בני המשפחה, ובינם לבין עצמם.

הנאשם מוכר לשירות המבחן, עת שולב בהליך טיפולי במסגרת ההוסטל "בית נעם" - מרכז טיפול למבוגרים אלימים. גם שהנאשם סיים את הליך הטיפול, ניכר כי עדין מתנסה לשלווט בפרק רגשותיו במצבו לחץ, ואין מסוגל להימנע באופן מוחלט מאלימות.

הנאשם הודה בפני השירות המבחן בбиוצע העבירה, אך השליך נסיבות התנהגותו לאופן התנהלות המתלוננת כלפי, נכון תרשומו כי האחראנה אינה מעוניינת להבינו.

שירות המבחן התרשם, כי מדובר בניו שהוא בעל סף תסכול נמור המתנסה להתמודד במצבו לחץ, וכיום פער שאינו מאפשר לנאשם להפנים חלופות ודרך התמודדות שונות במרקביicus. עוד סבר כי במידה ימשיך הנאשם בהליך הטיפולי, הרי שיש בכר כדי להוות גורם המפחית סיכון בעניינו.

נוכח העובדה שהנאשם החל בהליך טיפולי זה, ונדמה היה כי לוקח בו חלק באופן רציני, עתר שירות המבחן להשתתף צו מבחן על הנאשם, במסגרת ימשיך ההליך הטיפולי, והארכת המאסר המותנה, תוך השתת עונש של התחייבות ופיוצי הולם למחלוננת.

ביום 2.11.16, הגיע שירות המבחן תסקיר נוסף, בו ציין כי גם שהנאשם המשיך להשתתף בהליך הטיפולי בעניינו, במהלך חודש ספטמבר חלה נסיגה משמעותית בטיפול בנאשם. הנאשם ציין במסגרת הטיפול, כי לא ביצע את העבירה בה הודה, ועשה זאת רק בשל לחץ מצד בא כוחו. הנאשם הודיע לשירות המבחן כי אינו אדם אלים יותר, וכי מסוגל הוא לשלוט בהתנהגותו.

בפגישה טיפולית שנערכה ביום 31.10.16, דיבר באופן אימפליסיבי ומאים כלפי אשתו, נוכח התרשםתו כי מסתירה היא ירושה ממנו. בעקבות דברים אלו, הגיע שירות המבחן הודעה למשטרה, דבר שהוביל למעצר הנאשם.

מנגד, אשת הנאשם שיתפה בכך שחלת הסלמה במערכת היחסים שלהם, עד שנאלצה להוציא צו הגנה נגד מהנאשם.

נוכח האמור, נוכח העובדה כי הנאשם נעצר בתיק אחר, התרשם שירות המבחן כי חלה נסיגה משמעותית בדףו התנהגות הנאשם, וביכולתו לשאת תסכול במצבו מצוקה. עוד סבר כי קיים קושי לנאשם גם בקבלת גבולות, בשל "יחס התנהגות הנאשם לגורם חיוניים ולא לעצמו, ושלילת הצורך בקבלת עזרה".

נוכח האמור, סבר שירות המבחן, כי קיימת רמת סיכון גבוהה להישנות התנהגות אלימה מצד הנאשם. משכך, חזר בו שירות המבחן מהמלצתו להארכת המאסר המותנה, וחזר בו מהמליצה להעמיד המבחן בתקופת מבחן.

תמצית טיעוני הצדדים:

4. **ב"כ המאשימה**, שהגיש את גילוין הרשותוי הקודמות של הנאשם (**ת/2**) ואת המאסר המותנה החל לחובתו של הנאשם (**ת/3**) יחד עם טיעוני לעונש בכתב (**ת/1**), ציין את הערך המוגן שנפגע מעשי הנאשם - הוא הערך של שמירה על גופו של אדם, זכותו לשלוות נש תוך שמירה על בטחונו וחירות פעולתו.

ב"כ המאשימה הפנה למדיניות הענישה הנהוגת במקרים דומים, והחומרה המתבקשת נוכח מעשי הנאשם, בין השאר נוכח מיקום ביצוע העבירה - מחילקה טיפולית במרכזי לבリアות הנפש וזהות המאיימת.

המאשימה, עטרה לאמץ המלצות שירות המבחן בתскиירו מיום 2.11.16, נוכח החומרה שחלת בהתנהגות הנאשם ורמת הסיכון הנשכפת הימנו. לדידה של המאשימה, מתחם העונש ההולם את מעשי הנאשם, נע בין מאסר מותנה בן מספר חודשים ברף התחתון, לבין 6 חודשים מאסר בפועל ברף העליון, זאת לצד רכבי עונשה

נוספים, כמו מסר מותנה, קנס והתחייבות לשיקול דעת בית המשפט.

לאחר שבחנה את נסיבות ביצוע העבירה, והמלצת שירות המבחן, עתרה המאשימה להשתתף עונש של 6 חודשים מססר בעבודות שירות תוך הפעלת המססר המותנה החל בענינו של הנאשם, מססר מותנה, קנס ממשמעו, פיצוי למתלוונת והתחייבות להימנע מעבירה, לשיקול דעת בית המשפט.

5. **ב"כ הנאשם** עתרה כי בית המשפט יגלה מידת רחמים כלפי הנאשם, שהודה בכתב אישום מתוקן בצוואה ממשמעו. מדובר בעבירה שחלף זמן רב מביצועה. באשר לאמירה של שירות המבחן, לפיה הנאשם חזר בו מהודיותו בכתב האישום, ביקש להבהיר כי הנאשם מודה בכתב האישום המתוקן, ולוקח אחריות מלאה על המעשה. הנאשם היה במצב נפשי לא קל, עת הLR לבקר את ביתו שאושפזה בבית החולים הפסיכיאטרי, וזה הרקע לביצוע העבירות, וה גם שאינה מפחיתה עצמת המעשה, יש להתחשב בכך. ביקש לחתם דגש דואק לעובדה שה הנאשם שיתף פעולה בעבר עם שירות המבחן, ואף קיבל חלק בהליך טיפול. עתרה להארכת המססר המותנה, או לחילופין להשתתף עונש של מססר נדחה, על מנת שה הנאשם יוכל לרצותו בדרך של עבודות שירות, ובכל מקרה, לא להשית על הנאשם עונשה שהוא מעבר למססר המותנה החל בענינו.

נוכח העובדה שה הנאשם, שאינו צער, עצור ונדר הכנסות, יש להתחשב בכך בעת השתת רכיב עונשה כספי.

6. הנאשם שב והבהיר, לשאלת בית המשפט, כי מודה הוא בכתב האישום המתוקן, וככל שנרשמו הדברים על ידי שירות המבחן, בהם מיוחסת לו חרזה מהודיה, הרי שמדובר באירוע הבנה. עוד הביע התנצלות על מעשיו, וצין כי נעשו בשל סערת רגשותיו ומשום שביתו הייתה מאושפזת באותו יום. טען כי התנצל גם בפניו.

קביעת מתחם העונשה ההולם

הערכיים המוגנים:

7. ביצוע עבירות האלימים, פגע הנאשם בערכי החברה המוגנים של שמירה על כבודו וחירותו של אדם, תחושת בטחונו ושלוות נפשו וזכותו לפועל, בסביבת עבודתו או בכל מקום אחר, ללא חשש כי הדבר יוביל לכדי איום באלים פיזיים או אחרית כלפיו.

8. מדיניות העונשה הנוגנת:

בית המשפט העליון העביר מסר תקיף באשר לעבירות האלימים ולהומרה הרבה הנלוות אליהם. דברי אלימים באשר הם, עלולים לגרום בתחשות בטחונו הבסיסית של הפרט ובשלוות נפשו, וכן להגביל חירותו פועלתו, ומכך נובע האינטרס החברתי שבಹוקעתם ובמניעת ההפחדה וההקנטה לשם.

על כך נאמר בע"פ 103/88 **משה ליכטמן נ' מדינת ישראל**, פ"ד מג(3) 373 [פורסם במאגרים] (מיום

: (6.9.89)

"מניעת ההפחדה וההקנטה לשמן היא שעומדת ביסוד האינטראס החברתי המוגן בעבירות האiomים שבסעיף 192. רוצה לומר, אינטראס החברה הוא להגן על שלמות נפשו של הפרט (*person's peace of mind*) מפני מעשי הפחדה והקנטה שלא כדין. אינטראס חברתי נוסף אף הוא מוגן בעקביפין בעבירה זו, והוא נוגע ל חופש הפעולה והבחירה של הפרט. כי גם אם אמרנו, שאין בסעיף 192, בהבדל מסעיף 428, דרישת, שמטרת האioms תהא להניע את המאויים לעשות מעשה או להימנע ממעשה, בידוע הוא, שבמקרים רבים מושמעים אiomים *Per se* כמסר מסוומה להתנהגות המוצופה מן המאויים. נמצא, כי סעיף 192 מקדים רפואי למכה ומונע מלכתחילה פגעה עתידית בחירות הפעולה של הזולת".

וכן בرع"פ 2038/04 **שמעאל למ נ' מדינת ישראל**, ס (4) 96, שם נאמר כי:

"...הערכיהם המוגנים בעבירות האiomים - שלמות נפשו, ביטחונו וخيارات פעולתו של הפרט - קשורים באופן מהותי להתנהלותם התקינה של בני אדם בחברה. במלים אחרות, ההגנה על ערכיהם אלה הכרחית כדי להבטיח את שלום הציבור. קשה לחלק על שהערכיהם המוגנים בעבירות האiomים נוגעים לשירות לעצם אפשרות תפקודו של האדם ולהגשמה אוטונומית הרצון שלו. לפיכך ערכיהם אלה הם בעלי משקל רב, וההגנה שהחברה חייבת להעניק להם היא ממשמעותית ורבה".

מדיניות הענישה הנוגעת בעבירות אiomים:

בחינת מדיניות הענישה הנוגעת, במקרים דומים של עבירות אiomים, מגלה מנגד ענישה רחבה אמנים, זאת בהתחשב בנסיבותיו של כל מקרה לגופו, אך חומרתה הרבה הרבה יותר מוצאת ביטוי בהתייחסותם המוקיפה והנחרצת של בתי המשפט למקרי אiomים באשר הם, ובהתשתת עונשים אינדיבידואלים מרתיעים בכלל.

לקצת דוגמאות מן הפסיקה, ראה להלן:

א. בת"פ (אילת) 47527-11-12 **מדינת ישראל נ' פלוני** [פורסם במגדירים] (ימים 1.4.14), הורשע נאשם, לאחר שמיית ראיות, בביצוע עבירות אiomים כלפי אשתו, בכך שאמר לה כי יירוג את בנים. בית המשפטקבע, כי מדובר באiomים במרום חומרתם, והעמיד את מתחם הענישה בטוויח שבין מאסר מוותנה ל-12 חודשים מאסר בפועל. על הנאשם הוטל עונש של 4 חודשים מאסר בפועל, 6 חודשים מאסר על תנאי, פיצוי למתלוונת בסך של 3,000 ₪ והתחייבות כספית. ציון, כי לנאשם עבר מכובד של עבירות אלימות, לרבות אiomים, בגין הוותתו עליו עונשים מכובדים ומרתיעים.

ב. בת"פ (ב"ש) 42579-11-12 **מדינת ישראל נ' אבן צבור** (מיום 14.3.13), הורשע נאשם, לאחר הודיעתו בכתב אישום מתוקן, בביצוע שתי עבירות איומיים, כלפי אשתו ובנותו, בכך שאמר להן כי יפגע בהן. בית המשפט העמיד את מתחם העונשה בטוחה שבין 5 חודשים מאסר בפועל ל-12 חודשים מאסר בפועל, והשיט על הנאשם עונש של 5 חודשים מאסר בפועל, הפעלת מאסר מותנה (ובסך הכל 6 חודשים מאסר בפועל), ו-6 חודשים מאסר מותנה. לחובת הנאשם עבירה הכוללת הרשעה בעבירות איומיים וניסיון לתקיפה סתם.

ג. בת"פ (ב"ש) 09-10 **מדינת ישראל נ' סבלירזון** [פורסם במאגרים] (מיום 2.10.11), הודה הנאשם והורשע במסגרת הסדר טיעון, שלא כלל את העונש, בכתב אישום מתוקן בשתי עבירות איומיים, כלפי אשתו וכלפי שוטרים. צוין, כי לנאנש שתי הרשעות קודמות בעבירות אלימות במשפחה ואיומיים, וכי את העבירות נשוא תיק זה ביצע בהיותו בגילופין. על הנאשם הושת עונש של 4 חודשים מאסר לריצוי בעבודות שירות, הפעלת מאסר מותנה בן 3 חודשים (ובסך הכל 6 חודשים מאסר בעבודות שירות), ו- 6 חודשים מאסר על תנאי.

הנסיבות הקשורות ביצוע העבירה להחלטה בת.פ. ה זה, הפניה במשפט להעניש באופן מחמיר במקרים כגון דא. כבוד האדם וחירותו, וכן זכות האדם לאוטונומיה על גופו:

15. במסגרתו זו יש לזכור בחשבו את העובדה כי הנאשם היה הציר המרכזי ביצוע העבירה. הנאשם ידע את האיסור הצמוד לעבירה, ולא הוכח כל נתון שיכול ומנע מהנאשם הבנה זו.

16. הנאשם ביצע את העבירה, כך לשיטתו, נוכח העובדה שהיא במצב נפשי רגish, עקב אשפוז ביתו במקומות. הגם שאלו הם פנוי הדברים בעניינו הנאשם, אין בכך זה כדי לקבוע שלא מדובר בעבירה חמורה, במיוחד נוכח העובדה שבוצעה תוך המחלקה בבית החולים, מקום עבודה המトルוננט, ואגב הנחיה מקצועית שננתנה לנאנש. גם אם סבר הנאשם כי ההנחה ניתנה שלא כדין, או מכל סיבה שגوية אחרת לטעמו, הרי שלא היה מקום להגיב באופן בו הגיב.

17. הנזק שנגרם מעשי הנאשם אינו ניכר במשמעות הפיזי של הדברים, אך יש לציין כי מידת הנזק אינה נמדדת רק אל מול מבחן התוצאה בנסיבות אלו, אלא ובעיקר בעבירות כגון דא, אל מול הנזק שאינו בר כימות דוקא, והוא הפגיעה בתחוות הביטחון של המトルוננט, פגיעה שהתרחשה דווקא במקום העבודה, מקום בו אמרה היא לחוש תחוות ביטחון מרבית ביצוע תפיקידה. גם לאחר תיקון כתוב האישום, נותרו דברי הנאשם כאיים ברף הגבווה ביותר, שכן אין בהם כדי איום בפגיעה במトルוננט בלבד, אלא בפגיעה אפשרית בשלבים אחרים המאושפזים ועובדים במקום.

18. לאחר שבחןתי את הערכים המוגנים שנפגעו מביצוע העבירה על ידי הנאשם, מידת הפגיעה בערכים אלו, בנסיבות ביצוע העבירה, הרי שאינו קובע כי מתחם העונש במקרה זה, נע בין מאסר מותנה ברף התחתון, לבין 10 חודשים מאסר בפועל ברף העליון, זאת לצד רכיב עונשה אחרים.

אם יש מקום לסתיטה מתחם העונשה:

19. אין חולק כי סטייה כזו, אפשרית במקרה בו מתרשם בית המשפט, כי הדרך לשיקום הנאשם פתוחה בפנוי.

במקרה דנן, לא התרשםתי מapeutic שיקומי זה בהתייחס לנאים. הדבר מקבל משנה תוקף, נוכח אמירות שירות המבחן בעניין הנאשם, לרבות באשר להחמרה בהתנהגותו והעובדתה כי הרחיק עצמו, הלכה למעשה, מכל הליך טיפולי ממשי בעניינו.

גזרת העונש

20. בעת גזרת העונש, המצוី בתחום המתחם העונש ההולם, או מחוץ לו בהתקיים התנאים המתאימים, יש לבחון את הנסיבות שאינן הקשורות ביצוע העבירה (סעיף 40יא' לחוק) כפי שהן רלוונטיות לתיק דנן:

א. מדובר בנאים בעל עבר פלילי מכובד, האוחז בתוכו 25 הרשעות קודמות, הראשונה בשנת 1971 והאחרונה בשנת 2012. כל אחת מההרשעות שביציקלון הנאשם מכילה, בצורה זו או אחרת, עבירות אלימות. הנאשם ריצה מאסרים בעברו, ונדמה כי דרך חייו שוחרה במעשי אלימות על כל צעד ושלל.

ה הנאשם לא לומד מעברו, אך חלפה לה שנה מהעבירה האחרונה בוגינה הורשע, עבירת איומים, זמן לא רב לאחר שחורשו מ- 18 חודשים מסר שהושטו עליו באותו תיק, ביצע שוב את העבירה בוגינה הורשע באותו תיק זה. לא זו אף זו, העבירה בוצעה כאשר מעיל ראש הנאשם חרב מתחפה בדמות מסר מותנה בן 6 חודשים.

ב. לאחר עיון בנסיבות השירות המבחן, עולה תמורה מטרידה לא פחות, של מי שהוא אדם אלים, שגם ההליך הטיפולי בעניינו לא נשא פרי.

ג. בנסיבות העוסה והמעשה, יש חשיבות עליונה לשיקולי הרתעת היחיד והרבבים, נוכח המסר החד משמעי שאמור לצאת תחת ידי בית המשפט, מסר לפיו האלים לא תכחש לה נחלה, במיחוד לא אלימות המוגנת כלפי עובדי צוות רפואי, ובמיוחד במקרים עובודתם. אל לבית המשפט לאפשר למסר נגד לחחל, גם לא במובלע, עת יבחר לפעול על פי מידת הרחמים במקרה זה, ולהעדיפה על פני מידת הדין.

ד. מנגד, יש לזכור כי הנאשם הודה באופן מיידי, תוך שחרר בכך זמן שיפוטי יקר. הדבר מעיד על לקיחת האחריות מצד הנאשם למעשיו, והואתו נכון לשלם את המחיר הנדרש בשל כך. לא מצאתו לנכון ליתן משקל ניכר לטענת הנאשם כי ביצע את המiosis לו, נוכח סער רגשותיו, ובשל העובדתה כי ביתו אושפזה במקום.

מצופה מה הנאשם, כמו מכל פרט אחר בחברה, לפעול באורח שקול ומדוד, דווקא במקרים ובנסיבות בהן נתקל הוא בקושי ובמצוקה.

ה. לשיקולים ל科尔א, יש להוסיף את רכיב חלוף הזמן ממועד ביצוע העבירה עד למועד גזירת הדין. שיקולים אלו, מובילים את בית המשפט לקבע רף ענישה לפי המאסר המותנה יוועל רובו בחופף לעונש המאסר שיוות על הנאשם, וחלקו הקטן במצבבר. לשם הדגשה, לו לא היו נתונים אלו אל מול בית המשפט עת שקל עונשת הנאשם, הרי שראוי להבהיר כי עונש הנאשם היה חמור לאין ערוך.

. עם זאת, יש לזכור כי מידת ההתחשבות בנתאים בנסיבות אלו, לא תשפייע בהיקף זהה על הרכיבים הכספיים העונשים שיושמו עליו, זאת נוכח העובדה שיש-lipton משקל למידת הפיזי שאמור הנאשם לשלם למතلونת, ומידת הכנס הרואין בנסיבות העניין. השחתה עונש כלכלי, נשאת בחובה מסר מחדד באשר לחומרה הנש��ת מעשי הנאשם, ולכך שבצמוד לכל עבירה כזו, עונשה שתתגע בכיס העבריין. אל מול זאת, לקחתי בחשבון העובדה כי יש לשקל את מצבו הכלכלי נוכח היותו עוצר.

21. לאחר ששלמתי את כלל השיקולים לעיל, גוזר אני על הנאשם את העונשים הבאים:

- א. 6 חודשים מאסר בפועל.
- ב. אני מורה בזאת על הפעלת המאסר המותנה, בן ששת החודשים, שהושת על הנאשם בת.פ.(שלום אשקלון) 12-04-1942 ביום 24.9.12. 5 חודשים מאסר מותנה זה שהופעל, ירצו בחופף לעונש המאסר שהושת על הנאשם לעיל, וחודש אחד הימנו במצבבר, כך שהנאשם ירצה 7 חודשים מאסר בפועל.
- ג. 7 חודשים מאסר מותנה לפחות 3 שנים מהיום. מאסר זה יופעל מיידה והנאשם יעבור במשך תקופה התנאי יעבור כל עבירות אלימות לרבות איומים.
- ד. קנס בסך של 2,000 ₪ או 20 ימי מאסר תמורה. הכנס ישולם עד ליום 1.10.17.
- ה. הנאשם ישלם למතلونת ע.ת/1, פיצוי בסך של 2,500 ₪. פיצוי זה ישולם עד ליום 1.10.17. המאשימה תעביר תוך 14 ימים לזכירות בית המשפט, את פרטי המතلونת, על מנת שהמציאות תוכל להעbir לה כספי הפיזי האמור.
- ו. הנאשם יחתום על התcheinות בסכום של 5,000 ₪ להימנע מכל עבירות אלימות לרבות איומים במשך שנתיים מהיום. היה והנאשם לא יחתום על התcheinות זו תוך 10 ימים מהיום, "אסר לפחות 5 ימים לשם כפיהת החתימה על התcheinות. שב"ס מתבקש לאפשר לנאשם לחתום על התcheinות זו בעת, ובטרם ישב בבית המעצר.

זכות ערעור כחוק.

המציאות תבטל את הדיון הקבוע בתיק זה ביום 4.7.2017, וכך גם תבטל את זימון הנאשם באמצעות שב"ס.

ניתנה והודעה היום י"ג סיון תשע"ז, 07/06/2017 במעמד הנוכחים.

אמיר דורון, שופט

הוקלד על ידי גל מילול